

УДК 517.5

Б. В. Винницький, Р. В. Хаць

ПРО РЕГУЛЯРНІСТЬ ЗРОСТАННЯ ЦІЛОЇ ФУНКЦІЇ НЕЦІЛОГО ПОРЯДКУ З НУЛЯМИ НА СКІНЧЕННІЙ СИСТЕМІ ПРОМЕНІВ

B. V. Vynnyts'kyi, R. V. Khats'. *On growth regularity of an entire function of nonentire order with zeros on a finite system of rays*, *Matematychni Studii*, **24** (2005) 31–38.

We introduce a concept of an entire function of refined regular growth of nonintegral order. We found a criterion for this regularity in the sense of zero distribution when the zeroes are located on a finite system of rays.

Б. В. Винницький, Р. В. Хаць. *О регулярности роста целой функции нецелого порядка с нулями на конечной системе лучей* // *Математичні Студії*. – 2005. – Т.24, №1. – С.31–38.

Введено поняття целой функции улучшенного регулярного роста нецелого порядка и найден критерий такого роста в терминах распределения нулей в случае, когда последние расположены на конечной системе лучей.

Як добре відомо [1, с. 38], ціла функція $f \not\equiv 0$ нецілого порядку $\rho \in (0, +\infty)$ подається у вигляді

$$f(z) = z^\lambda e^{Q(z)} L(z), \quad (1)$$

де λ_n — відмінні від нуля нулі функції f , λ — кратність нуля f в 0, $Q(z)$ — поліном степеня меншого за ρ , p — найменше ціле невід'ємне число таке, що $\sum_n 1/|\lambda_n|^{p+1} < +\infty$, $L(z) = \prod_n E\left(\frac{z}{\lambda_n}; p\right)$ — канонічний добуток роду p , $p = [\rho] < \rho < p + 1$, і

$$E(u; p) = (1 - u) \exp\left(\sum_{\nu=1}^p u^\nu / \nu\right).$$

В теорії цілих функцій цілком регулярного зростання Левіна-Пфлюгера [1, 2] встановлюються, зокрема, необхідні і достатні умови на нулі цілої функції f порядку $\rho \in (0, +\infty)$ з індикатором h , за яких співвідношення

$$\ln |f(z)| = |z|^\rho h(\varphi) + o(|z|^\rho) \quad (z \rightarrow \infty, \quad \varphi = \arg z \in [0, 2\pi))$$

виконується зовні деякої виняткової множини кругів нульової лінійної щільності (C_0 -множини). У випадку нецілого порядку, необхідною і достатньою умовою є існування [1, с. 119] для майже всіх $\alpha \in \mathbb{R}$ і майже всіх $\beta \in \mathbb{R}$, $\alpha < \beta$, кутової щільності

$$\Delta(\alpha, \beta) = \lim_{r \rightarrow +\infty} \frac{n(r, \alpha, \beta)}{r^\rho},$$

2000 *Mathematics Subject Classification*: 30D15.

Keywords: growth regularity, entire function, finite system of rays

doi:10.30970/ms.24.1.31-38

© Б. В. Винницький, Р. В. Хаць, 2005

де $n(r, \alpha, \beta)$ — кількість нулів функції f в секторі $\{z : |z| \leq r, \alpha < \arg z \leq \beta\}$. У випадку, коли нулі функції f розташовані на скінченній кількості променів $\arg z = \psi_j$, $j \in \{1, \dots, m\}$, остання умова рівносильна до умови ([1, с. 129]):

$$n_j(r) = \Delta_j r^\rho + o(r^\rho) \quad (r \rightarrow +\infty, \quad \Delta_j \in [0, +\infty), \quad j \in \{1, \dots, m\}),$$

де $n_j(r)$ — кількість нулів з круга $\{z : |z| \leq r\}$, які належать променю $\arg z = \psi_j$.

Цілу функцію f назвемо функцією покращеного регулярного зростання (п.р.зр.), якщо при деяких $\rho \in (0, +\infty)$ і 2π -періодичній ρ -тригонометрично опуклій функції $h(\varphi) \not\equiv -\infty$ для деякого $\rho_2 \in (0, \rho)$ існує в \mathbb{C} виняткова множина U кругів із скінченною сумою S радіусів, що

$$\ln |f(z)| = |z|^\rho h(\varphi) + o(|z|^{\rho_2}) \quad (U \not\ni z = re^{i\varphi} \rightarrow \infty). \quad (2)$$

Відзначимо, що такого вигляду асимптотики зовні деяких виняткових множин вивчалися в багатьох працях (див., наприклад, [3–9]). Проте, питання про знаходження необхідних і достатніх умов на нулі цілої функції f , за яких зовні деякої виняткової множини кругів із скінченною сумою радіусів виконується співвідношення (2) залишається відкритим.

Метою даної статті є доведення наступного твердження, яке у випадку, коли нулі функції розміщені на одному промені, доведене в [4].

Теорема 1. *Нехай нулі цілої функції f нецілого порядку $\rho \in (0, +\infty)$ лежать на скінченній системі променів $\arg z = \psi_j$, $j \in \{1, \dots, m\}$, $0 \leq \psi_1 < \psi_2 < \dots < \psi_m < 2\pi$, і при деякому $\rho_1 \in (0, \rho)$ та кожному $j \in \{1, \dots, m\}$*

$$n_j(t) = \Delta_j t^\rho + o(t^{\rho_1}) \quad (t \rightarrow +\infty, \quad \Delta_j \in [0, +\infty)). \quad (3)$$

Тоді для деякого $\rho_2 \in (0, \rho)$ існує в \mathbb{C} така виняткова множина U кругів із скінченною сумою S радіусів, що виконується (2), де

$$h(\varphi) = \sum_{i=1}^m h_i(\varphi), \quad (4)$$

і $h_i(\varphi)$ — 2π -періодична функція, визначена на проміжку $[\psi_i, \psi_i + 2\pi)$ рівністю

$$h_i(\varphi) = \frac{\pi \Delta_i}{\sin \pi \rho} \cos \rho(\varphi - \psi_i - \pi). \quad (5)$$

Навпаки, якщо нулі цілої функції f нецілого порядку $\rho \in (0, +\infty)$ лежать на вказаній вище скінченній системі променів і для деякого $\rho_2 \in (0, \rho)$ існує в \mathbb{C} така виняткова множина U кругів із скінченною сумою S радіусів, що виконується (2) з $h(\varphi)$, визначеною формулою (4), то при деякому $\rho_1 \in (0, \rho)$ та кожному $j \in \{1, \dots, m\}$ виконується (3).

Нехай $U(a; r) = \{z : |z - a| < r\}$. Через c_1, c_2, c_3, \dots позначаємо деякі додатні сталі. Для доведення теореми 1 потрібні наступні допоміжні твердження.

Лема 1. *Нехай $0 < \rho_2 < \rho < +\infty$ і ціла функція f є функцією п.р.зр. Тоді існує така послідовність (r_k) , що*

$$0 < r_k \uparrow +\infty, \quad r_{k+1}^\rho - r_k^\rho = o(r_k^{\rho_2}) \quad (k \rightarrow +\infty), \quad (6)$$

і рівномірно за $\varphi \in [0, 2\pi]$ виконується

$$\ln |f(r_k e^{i\varphi})| = r_k^\rho h(\varphi) + o(r_k^{\rho_2}) \quad (k \rightarrow +\infty). \quad (7)$$

Доведення. Нехай $R_k = k^{1/\delta}$, $\rho - \rho_2 < \delta < 1$ (можемо вважати, що $\rho - \rho_2 < 1$). Тоді $R_{k+1} - R_k = \frac{1}{\delta}(1 + o(1))R_k^{1-\delta} \rightarrow +\infty$ при $k \rightarrow +\infty$. Тому $R_{k+1} - R_k > 2S$ при великих k . Внаслідок цього, існує послідовність (r_k) така, що $R_k < r_k < R_{k+1}$ і кола $\partial U(0; r_k) = \{z : |z| = r_k\}$ з множиною U виняткових кругів не перетинаються. Отже, при $\bigcup_k \partial U(0; r_k) \ni z \rightarrow \infty$ виконується (7). Крім цього,

$$r_{k+1}^\rho - r_k^\rho \leq R_{k+2}^\rho - R_k^\rho = \frac{2\rho}{\delta}(1 + o(1))R_k^{\rho-\delta} = o(r_k^{\rho_2}) \quad (k \rightarrow +\infty).$$

Лему 1 доведено. \square

Лема 2. Якщо ціла функція f нецілого порядку $\rho \in (0, +\infty)$ задовольняє умови другої частини теореми 1, то для деякого $\rho_2 \in (0, \rho)$ в кожному куті $\mathbb{C}[\varphi_j; \widetilde{\varphi}_j] = \{z : \varphi_j \leq \arg z \leq \widetilde{\varphi}_j\}$, $0 \leq \psi_j < \varphi_j < \widetilde{\varphi}_j < \psi_{j+1} < 2\pi$, $j \in \{1, \dots, m\}$, $\psi_{m+1} := \psi_1 + 2\pi$, справедлива асимптотична оцінка

$$\ln |f(z)| \geq |z|^\rho h(\varphi) + o(|z|^{\rho_2}) \quad (z \rightarrow \infty). \quad (8)$$

Доведення. Нехай

$$\psi_{j+1} - \psi_j \leq \min\{2\pi, \pi/\rho\}. \quad (9)$$

Сума S радіусів виняткових кругів множини U , які знаходяться в області $G_k = \{z : |z| > r_k\} \cap \{z : \psi_j < \arg z < \psi_{j+1}\}$ прямує до 0, коли $k \rightarrow +\infty$, де (r_k) — послідовність з лемми 1. Тому можна провести два промені $\arg z = \varphi_j$ і $\arg z = \widetilde{\varphi}_j$, $\psi_j < \varphi_j < \widetilde{\varphi}_j < \psi_{j+1}$, які виняткові круги в розглядуваній області не будуть перетинати, причому при великих k числа φ_j і $\widetilde{\varphi}_j$ можна вибрати довільно близько до ψ_j і ψ_{j+1} відповідно. Отже, при деякій сталій c_1 на колах $\partial U(0; r_k)$, і на променях $\arg z = \varphi_j$ і $\arg z = \widetilde{\varphi}_j$ справедлива асимптотична оцінка

$$|f(z)| \geq (1/c_1) \exp(|z|^\rho h(\varphi) - c_1 |z|^{\rho_2}) \quad (z \rightarrow \infty).$$

Далі, розглянемо функцію

$$F(z) = V(z)/f(z), \quad V(z) = \exp\left(\sum_{j=1}^m \frac{\pi \Delta_j}{\sin \pi \rho} (ze^{-i(\pi+\psi_j)})_\rho - c_2 (ze^{-i\psi})_\rho\right),$$

де c_2 — достатньо велика стала, $(ze^{-i(\pi+\psi_j)})_\rho = |z|^\rho (\cos \rho(\varphi - \psi_j - \pi) + i \sin \rho(\varphi - \psi_j - \pi))$ — однозначна вітка функції $(ze^{-i(\pi+\psi_j)})_\rho$ в куті $\{z : \psi_j < \arg z = \varphi < \psi_j + 2\pi\}$, а $(ze^{-i\psi})_\rho = |z|^{\rho_2} (\cos \rho_2(\varphi - \psi) + i \sin \rho_2(\varphi - \psi))$ — однозначна вітка відповідної багатозначної функції в цьому ж куті, причому $\psi = (\psi_{j+1} + \psi_j)/2$. Тому взявши достатньо велику сталу c_2 переконуємось, що функція F є обмеженою незалежною від k сталою c_1 на межі області $D_k = \{z : r_k < |z| < r_{k+1}\} \cap \{z : \varphi_j < \arg z < \widetilde{\varphi}_j\}$. Звідси, застосовуючи принцип максимуму до кожної області D_k , $k \in \mathbb{N}$, приходимо до висновку, що функція F є обмеженою в кожному куті $\mathbb{C}[\varphi_j; \widetilde{\varphi}_j]$, $j \in \{1, \dots, m\}$ деякою сталою c_3 . Отже, в таких кутах справедлива асимптотична оцінка

$$|f(z)| \geq (1/c_3) \exp(|z|^\rho h(\varphi) - c_2 |z|^{\rho_2}) \quad (z \rightarrow \infty).$$

Звідси отримуємо (8). Якщо ж умова (9) не виконується, то кут $\{z : \psi_j < \arg z < \psi_{j+1}\}$ розіб'ємо променями на ν рівних кутів так, щоб в кожному з них виконувалось (9). Тоді, проводячи наведені вище міркування до кожного такого кута, приходимо до потрібного твердження. Лему 2 доведено. \square

Лема 3. Нехай $\rho \in (0, +\infty)$. Якщо ціла функція $f \in$ функцією п.р.зр., то для деякого $\rho_3 \in (0, \rho)$ справедлива асимптотична оцінка

$$\ln |f(z)| \leq |z|^\rho h(\varphi) + o(|z|^{\rho_3}) \quad (z = re^{i\varphi} \rightarrow \infty). \quad (10)$$

Доведення. Оскільки сума S радіусів виняткових кругів множини U є скінченною, то при $|z| \geq r_0$ існує коло $\partial U(z; \tau) = \{w : |w - z| = \tau\}$ радіуса τ , $\tau \leq |z|^\gamma$, $0 < \gamma < 1$, яке виняткові круги не перетинає. Через $\tilde{w} = |\tilde{w}|e^{i\tilde{\theta}}$ позначимо точку кола $\partial U(z; \tau)$, в якій $|f(w)|$ приймає найбільше значення на цьому колі. Тоді, застосовуючи принцип максимуму модуля до круга $U(z; \tau)$, при деякому $\rho_2 \in (0, \rho)$ і $z \rightarrow \infty$ отримуємо

$$\begin{aligned} \ln |f(z)| &\leq \ln \max_{w \in \partial U(z, \tau)} \{|f(w)|\} = \ln |f(\tilde{w})| = |\tilde{w}|^\rho h(\tilde{\theta}) + o(|\tilde{w}|^{\rho_2}) \leq \\ &\leq (|z| + |z|^\gamma)^\rho h(\tilde{\theta}) + o((|z| + |z|^\gamma)^{\rho_2}) = |z|^\rho (1 + |z|^{\gamma-1})^\rho h(\tilde{\theta}) + o(|z|^{\rho_2} (1 + |z|^{\gamma-1})^{\rho_2}) = \\ &= |z|^\rho (1 + \rho(1 + o(1))) |z|^{\gamma-1} h(\tilde{\theta}) + o(|z|^{\rho_2}) = |z|^\rho h(\tilde{\theta}) + o(|z|^{\rho_3}) = \\ &= |z|^\rho h(\varphi) + |z|^\rho (h(\tilde{\theta}) - h(\varphi)) + o(|z|^{\rho_3}) \quad (\rho_3 < \rho). \end{aligned} \quad (11)$$

Оскільки [2, с. 94] функція $h(\varphi)$ задовольняє умову Лїпшиця і $|\tilde{\theta} - \varphi| \leq \arcsin |z|^{\gamma-1}$, то

$$|h(\tilde{\theta}) - h(\varphi)| \leq c_4 \arcsin |z|^{\gamma-1}.$$

Звідси і з (11) випливає (10). Лему 3 доведено. \square

Наслідок 3.1. Якщо ціла функція $f \in$ функцією п.р.зр., тобто виконується (2), то вона має порядок ρ і індикатор h .

З лем 2 і 3 безпосередньо випливає наступна

Лема 4. Якщо f — ціла функція п.р.зр., то для деякого $\rho_4 \in (0, \rho)$ і кожного $j \in \{1, \dots, m\}$ рівномірно за $\varphi \in [\varphi_j, \tilde{\varphi}_j]$, $\psi_j < \varphi_j < \tilde{\varphi}_j < \psi_{j+1}$, виконується

$$J_f^t(\varphi) = \int_0^t \frac{\ln |f(ue^{i\varphi})|}{u} du = \frac{t^\rho}{\rho} h(\varphi) + o(t^{\rho_4}) \quad (t \rightarrow +\infty).$$

Лема 5. Якщо ціла функція f нецілого порядку $\rho \in (0, +\infty)$ задовольняє умови другої частини теореми 1 і $f(0) \neq 0$, то при деякому $\rho_7 \in (0, \rho)$ та кожному $j \in \{1, \dots, m\}$

$$N_j(r) = \int_0^r \frac{n_j(t)}{t} dt = \frac{\Delta_j}{\rho} r^\rho + o(r^{\rho_7}) \quad (r \rightarrow +\infty, \quad \Delta_j \in [0, +\infty)), \quad r > 0. \quad (12)$$

Доведення. Запишемо узагальнену формулу Йенсена [1, с. 188]

$$N(r, \alpha, \beta) = \frac{1}{2\pi} \left[\frac{d}{d\varphi} \int_0^r J_f^t(\varphi) \frac{dt}{t} \right]_{\varphi=\beta} - \frac{1}{2\pi} \left[\frac{d}{d\varphi} \int_0^r J_f^t(\varphi) \frac{dt}{t} \right]_{\varphi=\alpha} + \frac{1}{2\pi} \int_\alpha^\beta \ln |f(re^{i\varphi})| d\varphi, \quad (13)$$

де $N(r, \alpha, \beta) = \int_0^r \frac{n(t, \alpha, \beta)}{t} dt$, $n(t, \alpha, \beta)$ — кількість нулів функції f в секторі $\{z : |z| \leq t, \alpha \leq \arg z \leq \beta\}$ і $J_f^t(\varphi)$ — функція з лема 4. Нехай $\rho_4 \in (0, \rho)$ — число з лема 4, $\mu = (\rho - \rho_4)/2$ і $q = r_k^{-\mu}$, де (r_k) — послідовність з лема 1. Для кожного $j \in \{1, \dots, m\}$ виберемо числа α і β так, щоб $\psi_{j-1} < \alpha < \psi_j < \beta < \psi_{j+1}$, де $\psi_0 = \psi_m - 2\pi$, $\psi_{m+1} = \psi_1 + 2\pi$. Тоді з (13), подібно як і в [1, с. 199], маємо

$$\begin{aligned} N_j(r_k) &= \frac{1}{q^2} \int_{\beta}^{\beta+q} \left(\int_{\alpha}^{\alpha+q} N_j(r_k) d\alpha_* \right) d\beta_* = \\ &= \frac{1}{2\pi} \left\{ \int_0^{r_k} \frac{J_f^t(\beta+q) - J_f^t(\beta)}{q} \frac{dt}{t} - \int_0^{r_k} \frac{J_f^t(\alpha+q) - J_f^t(\alpha)}{q} \frac{dt}{t} \right\} + \\ &\quad + \frac{1}{2\pi q^2} \int_{\beta}^{\beta+q} \left(\int_{\alpha}^{\alpha+q} \left(\int_{\alpha_*}^{\beta_*} \ln |f(r_k e^{i\varphi})| d\varphi \right) d\alpha_* \right) d\beta_*. \end{aligned} \quad (14)$$

За лемою 4, отримуємо

$$J_f^t(\beta+q) - J_f^t(\beta) = \frac{t^\rho}{\rho} (h(\beta+q) - h(\beta)) + o(t^{\rho_4}) \quad (t \rightarrow +\infty), \quad (15)$$

і, подібно,

$$J_f^t(\alpha+q) - J_f^t(\alpha) = \frac{t^\rho}{\rho} (h(\alpha+q) - h(\alpha)) + o(t^{\rho_4}) \quad (t \rightarrow +\infty). \quad (16)$$

Оскільки в кожному куті $\{z : \psi_j < \arg z < \psi_{j+1}\}$, $j \in \{1, \dots, m\}$, індикатор h є тригонометричним і $\frac{\sin x}{x} = 1 + o(x)$ ($x \rightarrow 0$), то $\frac{h(\beta+q) - h(\beta)}{q} = h'(\beta) + o(q)$, $q \rightarrow 0$. Тому з (15) і (16) при $k \rightarrow +\infty$ отримуємо

$$\int_0^{r_k} \frac{J_f^t(\beta+q) - J_f^t(\beta)}{q} \frac{dt}{t} = \frac{r_k^\rho}{\rho^2} \frac{h(\beta+q) - h(\beta)}{q} + o(r_k^{\rho_5}) = \frac{r_k^\rho}{\rho^2} h'(\beta) + o(r_k^{\rho_5}) \quad (\rho_5 < \rho), \quad (17)$$

$$\int_0^{r_k} \frac{J_f^t(\alpha+q) - J_f^t(\alpha)}{q} \frac{dt}{t} = \frac{r_k^\rho}{\rho^2} \frac{h(\alpha+q) - h(\alpha)}{q} + o(r_k^{\rho_5}) = \frac{r_k^\rho}{\rho^2} h'(\alpha) + o(r_k^{\rho_5}) \quad (\rho_5 < \rho). \quad (18)$$

Крім цього, за лемою 1, при $k \rightarrow +\infty$ маємо

$$\int_{\alpha_*}^{\beta_*} \ln |f(r_k e^{i\varphi})| d\varphi = r_k^\rho \int_{\alpha_*}^{\beta_*} h(\varphi) d\varphi + o(r_k^{\rho_2}) \quad (\rho_2 < \rho).$$

До того ж, скориставшись теоремою про середнє для подвійних інтегралів, при $k \rightarrow +\infty$ одержимо

$$\frac{1}{q^2} \int_{\beta}^{\beta+q} \left(\int_{\alpha}^{\alpha+q} \left(\int_{\alpha_*}^{\beta_*} \ln |f(r_k e^{i\varphi})| d\varphi \right) d\alpha_* \right) d\beta_* = \frac{r_k^\rho}{q^2} \int_{\beta}^{\beta+q} \left(\int_{\alpha}^{\alpha+q} \left(\int_{\alpha_*}^{\beta_*} h(\varphi) d\varphi \right) d\alpha_* \right) d\beta_* +$$

$$+o(r_k^{\rho_2}) = r_k^\rho \int_{\tilde{\alpha}}^{\tilde{\beta}} h(\varphi) d\varphi + o(r_k^{\rho_2}) = r_k^\rho \left(\int_{\alpha}^{\beta} h(\varphi) d\varphi + \int_{\tilde{\alpha}}^{\tilde{\beta}} h(\varphi) d\varphi - \int_{\alpha}^{\beta} h(\varphi) d\varphi \right) + o(r_k^{\rho_2}), \quad (19)$$

де $\alpha < \tilde{\alpha} < \alpha + q$, $\beta < \tilde{\beta} < \beta + q$. Але

$$\left| \int_{\tilde{\alpha}}^{\tilde{\beta}} h(\varphi) d\varphi - \int_{\alpha}^{\beta} h(\varphi) d\varphi \right| \leq \int_{\alpha}^{\tilde{\alpha}} |h(\varphi)| d\varphi + \int_{\beta}^{\tilde{\beta}} |h(\varphi)| d\varphi < 2c_5q = c_6r_k^{-\mu}. \quad (20)$$

Отже, з (14), (17)–(20) випливає, що для деякого $\rho_6 \in (0, \rho)$ і кожного $j \in \{1, \dots, m\}$

$$N_j(r_k) = \frac{r_k^\rho}{2\pi\rho^2} s_f(\alpha, \beta) + o(r_k^{\rho_6}) \quad (k \rightarrow +\infty),$$

де

$$s_f(\alpha, \beta) = h'(\beta) - h'(\alpha) + \rho^2 \int_{\alpha}^{\beta} h(\varphi) d\varphi. \quad (21)$$

Далі, для кожного $r > r_1$ існує k таке, що $r_k \leq r < r_{k+1}$. Оскільки функції $N_j(r)$, $j \in \{1, \dots, m\}$, є неспадними, то за умови (6), при $r \rightarrow +\infty$

$$\begin{aligned} N_j(r) \leq N_j(r_{k+1}) &= \frac{r_{k+1}^\rho}{2\pi\rho^2} s_f(\alpha, \beta) + o(r_{k+1}^{\rho_6}) = \frac{r_k^\rho}{2\pi\rho^2} s_f(\alpha, \beta) + o(r_k^{\rho_7}) \leq \\ &\leq \frac{r^\rho}{2\pi\rho^2} s_f(\alpha, \beta) + o(r^{\rho_7}) \quad (\rho_7 < \rho). \end{aligned}$$

З іншого боку, за умови (6), при $r \rightarrow +\infty$

$$\begin{aligned} N_j(r) \geq N_j(r_k) &= \frac{r_k^\rho}{2\pi\rho^2} s_f(\alpha, \beta) + o(r_k^{\rho_6}) = \frac{r_{k+1}^\rho}{2\pi\rho^2} s_f(\alpha, \beta) + o(r_{k+1}^{\rho_7}) \geq \\ &\geq \frac{r^\rho}{2\pi\rho^2} s_f(\alpha, \beta) + o(r^{\rho_7}) \quad (\rho_7 < \rho). \end{aligned}$$

З останніх нерівностей випливає, що для деякого $\rho_7 \in (0, \rho)$ і кожного $j \in \{1, \dots, m\}$

$$N_j(r) = \frac{r^\rho}{2\pi\rho^2} s_f(\alpha, \beta) + o(r^{\rho_7}) \quad (r \rightarrow +\infty), \quad (22)$$

де функція $s_f(\alpha, \beta)$ визначена рівністю (21). Нехай $i > j$. Тоді, якщо $\alpha \leq \varphi \leq \beta$, то $\psi_i \leq \varphi + 2\pi \leq \psi_i + 2\pi$, і з (5) отримуємо

$$h_i(\varphi) = h_i(\varphi + 2\pi) = \frac{\pi\Delta_i}{\sin \pi\rho} \cos \rho(\varphi - \psi_i + \pi). \quad (23)$$

Тому

$$h'_i(\beta) - h'_i(\alpha) + \rho^2 \int_{\alpha}^{\beta} h_i(\varphi) d\varphi = 0. \quad (24)$$

Якщо ж $i < j$, і $\alpha \leq \varphi \leq \beta$, то $\psi_i \leq \varphi < \psi_i + 2\pi$, $h_i(\varphi)$ має вигляд (5) і виконується (24). Нехай $i = j$. Якщо $\alpha \leq \varphi \leq \psi_j$, то $\psi_j \leq \varphi + 2\pi \leq \psi_j + 2\pi$, і $h_j(\varphi) = h_j(\varphi + 2\pi)$ визначається формулою (23). Якщо ж $\psi_j \leq \varphi \leq \beta$, то $\psi_j \leq \varphi < \psi_j + 2\pi$, і $h_j(\varphi)$ визначається рівністю (5). Тому,

$$h'_j(\beta) - h'_j(\alpha) + \rho^2 \int_{\alpha}^{\beta} h_j(\varphi) d\varphi = h'_j(\beta) - h'_j(\alpha) + \rho^2 \left(\int_{\alpha}^{\psi_j} + \int_{\psi_j}^{\beta} \right) h_j(\varphi) d\varphi = 2\pi\rho\Delta_j.$$

Звідси і з (4), (21), (22) і (24) отримаємо (12). Лему 5 доведено. \square

Лема 6. Нехай $\rho \in (0, +\infty)$, $\Delta_j \in [0, +\infty)$, $j \in \{1, \dots, m\}$. Для того, щоб при деякому $\rho_1 \in (0, \rho)$ та кожному $j \in \{1, \dots, m\}$ виконувалось (3), необхідно і достатньо, щоб при деякому $\rho_7 \in (0, \rho)$ та кожному $j \in \{1, \dots, m\}$ виконувалось (12).

Доведення леми 6 міститься в доведенні леми 3 з [4, с. 143].

Доведення теореми 1. При доведенні, для простоти вважатимемо, а це не зменшує загальності, що у зображенні (1) $\lambda = 0$ і $Q(z) = 0$. Твердження другої частини теореми безпосередньо випливає з лем 5 і 6. Доведемо першу частину. Маємо $f(z) = \prod_{j=1}^m L_j(z)$, де L_j — канонічний добуток, побудований по нулях функції f , які лежать на промені $\arg z = \psi_j$, і виконується (3). За теоремою 2 з [4, с. 149], зовні кожної виняткової множини $U_j \subset \mathbb{C}$, $j \in \{1, \dots, m\}$, кругів із скінченною сумою радіусів при $z \rightarrow \infty$ виконується

$$\ln |L_j(z)| = |z|^\rho h_j(\varphi) + o(|z|^{\rho_2}) \quad (\rho_2 < \rho),$$

де функція $h_j(\varphi)$ визначена формулою (5). Тому існує така виняткова множина $U = \bigcup_j^m U_j$ кругів в \mathbb{C} із скінченною сумою радіусів, що

$$\ln |f(z)| = \sum_{j=1}^m \ln |L_j(z)| = |z|^\rho \sum_{j=1}^m h_j(\varphi) + o(|z|^{\rho_2}) = |z|^\rho h(\varphi) + o(|z|^{\rho_2}) \quad (U \not\ni z = re^{i\varphi} \rightarrow \infty).$$

Теорему 1 доведено. \square

З теореми 1 як наслідок випливає наступне твердження.

Теорема 2. Для того, щоб ціла функція f нецілого порядку $\rho \in (0, +\infty)$ з нулями на скінченній кількості променів $\arg z = \psi_j$, $j \in \{1, \dots, m\}$, $0 \leq \psi_1 < \psi_2 < \dots < \psi_m < 2\pi$, була функцією п.р.зр. з індикатором h , визначеним формулою (4), необхідно і достатньо, щоб при деякому $\rho_1 \in (0, \rho)$ та кожному $j \in \{1, \dots, m\}$ виконувалось (3).

Зауваження. Якщо виконується (3), то [5] для цілої функції f нецілого порядку $\rho \in (0, +\infty)$ з індикатором h співвідношення $\ln |f(z)| = |z|^\rho h(\varphi) + o(|z|^\rho)$ ($z \rightarrow \infty$) виконується зовні деякої виняткової множини кругів із скінченною сумою радіусів, а (2) виконується [6] зовні деякої S_0 -множини, а такі множини не обов'язково покриваються кругами із скінченною сумою радіусів. Крім цього, при виконанні (3) існує [8] ціла функція f порядку $\rho \in (0, +\infty)$, для якої (2) виконується зовні деякої виняткової множини кругів із скінченною сумою радіусів. Достатню частину теореми 1 можна також отримати з [7].

ЛІТЕРАТУРА

1. Левин Б. Я. Распределение корней целых функций. – М.: Гостехиздат, 1956. – 632 с.
2. Кондратюк А. А. Ряды Фурье и мероморфные функции. – Львов: Выща школа, 1988. – 196 с.
3. Субханкулов М. А. Тауберовы теоремы с остатком. – М.: Наука, 1976. – 399 с.
4. Винницький Б. В., Хаць Р. В. *Про асимптотичну поведінку цілих функцій нецілого порядку* // Матем. студії. – 2004. – Т. 21, № 2. – С. 140–150.
5. Гришин А. Ф. *О регулярности роста субгармонических функций. I* // Теория функций, функц. анализ и их прилож. (Харьков). – 1968. – Вып. 6. – С. 3–29.
6. Агранович П. З., Логвиненко В. Н. *Аналог теоремы Валирона-Титчмарша для двучленных асимптотик субгармонической функции с массами на конечной системе лучей* // Сиб. мат. ж. – 1985. – Т. 26, № 5. – С. 3–19.
7. Khabibullin V. N. *Asymptotic behaviour of the difference of subharmonic functions* // Mat. Studii. – 2004. – V. 21, № 1. – P. 47–63.
8. Юлмухаметов Р. С. *Аппроксимация субгармонических функций* // Analysis Mathematica. – 1985. – Т. 11, № 3. – С. 257–282.
9. Логвиненко В. Н. *О целых функциях с нулями на полупрямой. I* // Теория функций, функц. анализ и их прилож. (Харьков). – 1972. – Вып. 16. – С. 154–158.

Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка,
Інститут фізики, математики та інформатики
mathanalys@mail.ru

Надійшло 24.02.2005